

T.B.M.M.
HAYATIL HAK DEMOKRATİK PARTİSİ
Genel Başkanlığı
Sayı: 1133
Tarih: 15.02.2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Binlerce yıldır başta Türkiye, İran, Irak ve Suriye’de nüfusu milyonları bulan Kürt halkının konuşmakta olduğu Kürt dilinin araştırılması ve bu konuda yapılacak yasal düzenlemeler ile anadil eğitiminin önündeki engellerin kaldırılması amacıyla Anayasa’nın 98 inci ve İç Tüzüğü’nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

Nursel AYDOĞAN
Diyarbakır Milletvekili

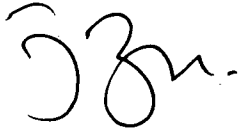
GEREKÇE

Bangladeş'in Pakistan'ın sömürgesi olduğu yıllarda, Urdu dili, milli dil olarak her alanda kullanılmış, bunun aksine Bengalce yok sayılmış ve Bengalce'nin de Arap alfabesiyle yazılması istenmiştir. Bangladeş'te milyonlarca insanın konuştuğu dilin yok sayılması üzerine bir grup aktivist/reformist Bengal Dil Hareketi'ni başlatmışlardır. Bu bağlamda Bengal dilinin ve alfabesinin yazımını sürdürmek amacıyla 21 Şubat 1952'de demokratik gösteriler düzenlenmiş ancak bu gösterilere yönelik bir katliam girişiminde bulunulmuş birçok insan yaşamını yitirmiştir. Bu olayın ardından 21 Şubat tarihi Bangladeş'te Dil Hareketi Günü olarak anılmıştır. Daha sonra UNESCO tarafından 17 Kasım 1999 yılında alınan bir karar ile 21 Şubat tarihi tüm Uluslararası Anadil Günü ilan edilmiştir. Bangladeşlilerin bu direnişi ezilen tüm halklara ve yasaklanan dilleri için ilham kaynağı olmaktadır.

Binlerce yıldır kullanılagelen Kürt dili Mezopotamya coğrafyasının en eski dillerinden biri olmuş, karşılaştığı baskılara rağmen geçmişten bu yana varlığını toplumsal alanın her alanında yaşatabilmiştir. Bugün Türkiye'de yaşayan halklar için anadil nasıl derin bir anlam taşıyorsa, bu durum Mezopotamya'nın en eski kadim halklarından olan Kürtler için de eş değerdir. Anadil, bir toplumun hem tarihsel, hem de kültürel gelişiminin en önemli taşıyıcılarından biridir. Bu taşıyıcılık görevi aynı zamanda kültürel asimilasyonun etkilerini kırabilecek güçte bir duvardır. Anadil kavramının içerisindeki kutsallık hem bireye kişilik kazandıran bir olgu olmuş hem de toplumlara halk olma özelliğini vermiştir. Bugün dünyanın birçok ülkesinde yaşayan halklar adil ve demokratik bir yönetim gereği kendi anadillerinde eğitim alabilmekte, tarihsel ve kültürel geçmişlerini bu sayede daha ileriye taşıyabilmektedirler. Anadilin kendi içerisinde barındırdığı değer, hem toplumsal bir yapı olarak halkları etkilemekte hem de bilişsel gelişimin yoğun olarak hızlandığı çocukluk dönemlerinde ortaya çıkmaktadır.

Türkiye'nin kadim halklarından olan Kürt halkının kullanmış olduğu dil Kürtçe'nin maruz kaldığı bu baskılar kendisini dönem dönem sansür yoluyla da göstermiş ve kimi dönemler Kürtçe yayın yapan gazete, kitap her türlü bilgi kaynağına erişim engellenmiş, gazete binaları bombalanmış ve onlarca basın emekçisi faili meçhul cinayetlere kurban gitmiştir. Bu durumun en somut örneği 22 Şubat 1992 tarihinden bu yana yayın yapan Azadiya Welat gazetesinin birçok kez kapatılmış olmasıdır. Anadil eğitimi başta olmak üzere, Kürtçe yayına yakın zamana kadar izin verilmeyen Türkiye'de antidemokratik uygulamalar bir halkın kendi dilini geliştirmesinin önündeki en büyük engel olmuştur.

Halkların Demokratik Partisi Grubu olarak 40 milyona yakın kişinin anadili olarak konuşulan Kürt Dili'nin gelişimi önündeki engellerin kaldırılarak bu kadim dilin araştırılması ve geliştirilmesi yönünde bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını talep ediyoruz.

1. İdris Baluken
HDP Diyarbakır Milletvekili

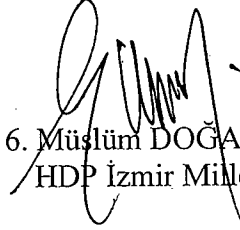
2. Filiz KERESTECİOĞLU
HDP İstanbul Milletvekili

3. Garo PAYLAN
HDP İstanbul Milletvekili

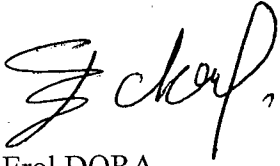
4. Huda KAYA
HDP İstanbul Milletvekili

6. Müslüm DOĞAN
HDP İzmir Milletvekili

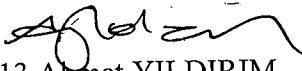
8. Ali ATALAN
HDP Mardin Milletvekili

9. Erol DORA
HDP Mardin Milletvekili

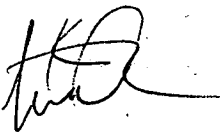
11. Mithat SANCAR
HDP Mardin Milletvekili

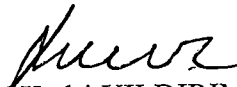
13. Ahmet YILDIRIM
HDP Muş Milletvekili

14. Burcu ÇELİK ÖZKAN
HDP Muş Milletvekili

15. Besime KONCA
HDP Siirt Milletvekili

16. Kadri YILDIRIM
HDP Siirt Milletvekili

17.Aycan İRMEZ
HDP Şırnak Milletvekili

18.Faysal SARIYILDIZ
HDP Şırnak Milletvekili

19. Ferhat ENCU
HDP Şırnak Milletvekili

20.Leyla BİRLİK
HDP Şırnak Milletvekili

21.Dilek ÖCALAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

22.İbrahim AYHAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

23.Osman BAYDEMİR
HDP Şanlıurfa Milletvekili

24.Alican ÖNLÜ
HDP Tunceli Milletvekili

27.Nadir YILDIRIM
HDP Van Milletvekili

28.Tuğba HEZER ÖZTÜRK
HDP Van Milletvekili